

Eijsden-Margraten: 4 september 2026

Onderwerp: RIB Kwartaalrapportage Q2 2026 VTH

Bezoekadres:

Amerikaplein 1
6269 DA Margraten

Servicepunt:

Breusterhof 2
6245 EL Eijsden

Postadres:

Postbus 10
6269 ZG Margraten

tel. 14043

of +31 (0)43 458 8488

fax +31 (0)43 458 8400

info@eijsden-margraten.nl

www.eijsden-margraten.nl

IBAN BNG:

NL46BNGH0285148680

BIC: BNGHNL2G

Geachte raadsleden,

Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de voortgang van het Uitvoeringsprogramma 2026 (UP2026) van het team Vergunningen, Toezicht & Handhaving en Ruimtelijke Ordening (VTH) over het eerste halfjaar van 2026, peildatum 1 juli 2026.

Het uitvoeringsprogramma geeft invulling aan de wettelijke VTH-taken en draagt bij aan de doelstellingen uit het VTH-Beleidsplan 2025-2028. Conform het besluit bij de vaststelling van het UP2026 wordt uw raad hierover geïnformeerd middels deze raadsinformatiebrief.

Algemene voortgang

De kwartaalrapportage laat zien dat de meeste werkzaamheden overeenkomstig de planning van het Uitvoeringsprogramma 2026 worden uitgevoerd. Daarbij wordt inmiddels voor het derde jaar gewerkt binnen het kader van de Omgevingswet en krijgt ook de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) steeds meer vorm in de uitvoeringspraktijk.

Personeel en organisatie

Op 1 juli 2026 zijn alle openstaande vacatures binnen het team VTH ingevuld. Tegelijkertijd is de externe inhuur teruggebracht tot een minimumniveau. Diverse werkzaamheden worden inmiddels weer volledig intern uitgevoerd.

Vanwege de aanhoudende werkdruk binnen toezicht en handhaving is tijdelijk aanvullende capaciteit van 2 fte ingehuurd tot het einde van 2026. Om de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen wordt dit betrokken bij de voorbereiding van de begroting 2027.

Woningbouw en ruimtelijke ontwikkeling

De woningbouwopgave blijft een belangrijk speerpunt. Het aantal meldingen in het kader van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen blijft echter achter bij de prognose. Ook bij vergelijkbare gemeenten is sprake van deze ontwikkeling. Belangrijke oorzaken lijken onder meer de hoge bouwkosten en economische onzekerheden. Wij zullen dit aspect agenderen bij regionaal en Provinciaal overleg.

Daarnaast zijn conceptverzoeken voor 51 woningen positief beoordeeld, zijn vergunningen verleend voor 18 woningen en zijn 24 woningen gereed gemeld.

Behandeld door :
Bijlage(n) : 3
Documentkenmerk(en) : 1034646-2, 1037445, 1039830

Uw brief van :
Uw kenmerk :
Pagina : 1 van 2
Ons kenmerk : Z/26/295528/1037485

.banholt
.bemelen
.cadier en keer
.eckelrade
.eijdsen
.gronsveld
.margraten
.mariorp
.mesch
.mheer
.noorbeek
.oost-maerland
.rijckholt
.scheulder
.st. geertruid

BLOESEM VAN HET ZUIDEN

Dienstverlening

Binnen het kader van het VTH-Beleidsplan 2025-2028 wordt gewerkt aan verdere verbetering van de dienstverlening en preventiestrategie. Hierbij ligt de nadruk op het vergroten van de bekendheid van regels en mogelijkheden binnen de Omgevingswet via voorlichting, een toegankelijke website en de directe VTH-telefoonlijn.

De gestelde prestatie-indicatoren voor de afhandeling van klantcontacten worden nog niet in alle gevallen gehaald en blijven een aandachtspunt voor de tweede helft van 2026.

Financieel

De legesinkomsten ontwikkelen zich positief. Per 1 juli 2026 is reeds 65% van het voor 2026 begrote bedrag gerealiseerd.

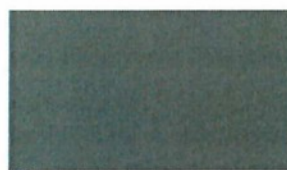
Conclusie

Het college constateert dat de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma 2026 grotendeels volgens planning verloopt. Ondanks enkele aandachtspunten op het gebied van toezicht, handhaving en dienstverlening zijn de vooruitzichten voor de tweede helft van 2026 positief. Met een volledig bezet team, beperkte inhuur en gerichte maatregelen om de werkvoorraad beheersbaar te houden wordt verder gewerkt aan de uitvoering van de geplande taken en beleidsdoelstellingen.

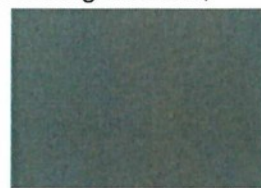
Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Eijdsen-Margraten.

De secretaris,

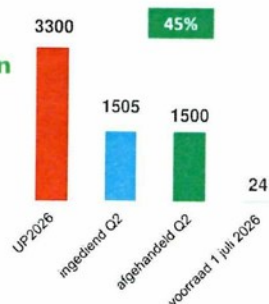
De burgemeester,

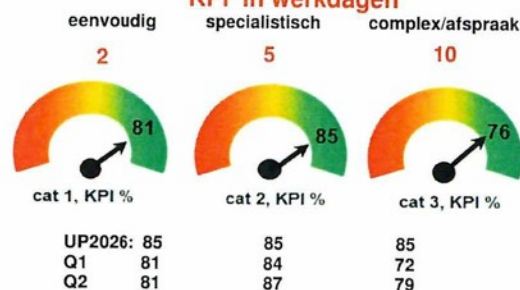
Kwartaalrapportage Q2 2026 VTH gecumuleerd

Klantcontacten

KPI in werkdagen

TOP 5 onderwerpen

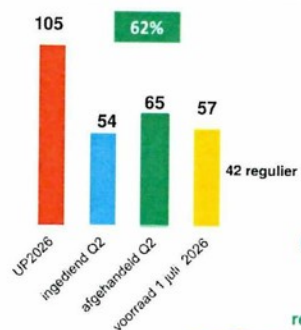

Conceptverzoeken

KPI 56 dagen

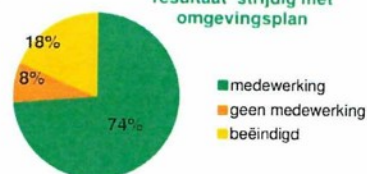
conceptverzoeken strijdig omgevingsplan

2025: 22
UP2026: 60
Q1: 27
Q2: 32

gemiddelde doorlooptijd: 137 dagen

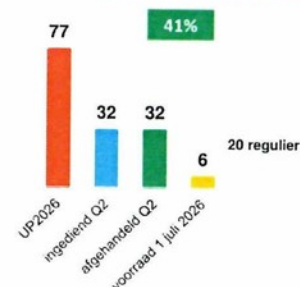
resultaat strijdig met omgevingsplan

aantal woningen/appartementen principetoekenning

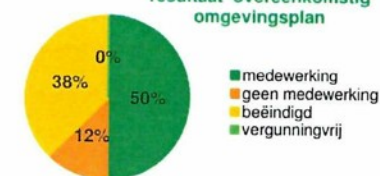
conceptverzoeken overeenkomstig het omgevingsplan

2025: 63
UP2026: 60
Q1: 75

gemiddelde doorlooptijd: 46 dagen

resultaat overeenkomstig omgevingsplan

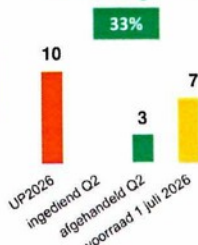
Vergunningen

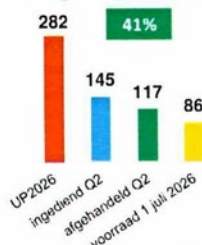
KPI 56 dagen

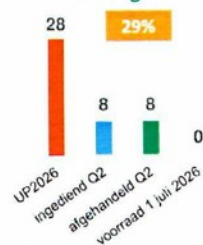
Wabo-vergunningen

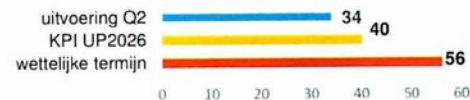
Omgevingsvergunningen

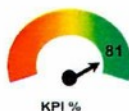
meldingen Wkb

KPI behandeltermijn, regulier, ontvankelijk, zonder verlengen, in dagen

KPI vergunningen

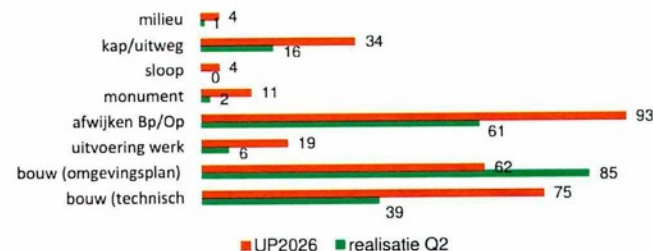
2025: 90
UP2026: 95
Q1: 85
Q2: 81

aantal woningen/appartementen vergunning/melding verleend

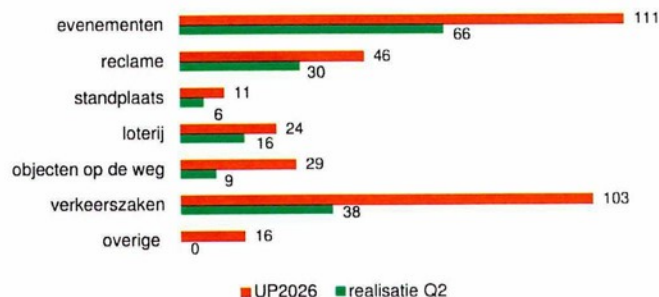

18

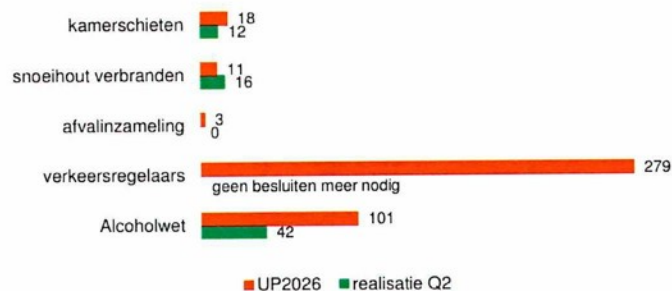
Wabo- en omgevingsplanactiviteiten

AV-vergunningen

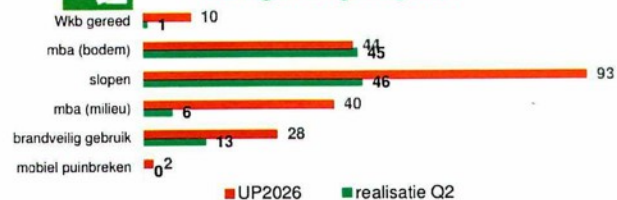
vergunningen Bijzondere Wetten

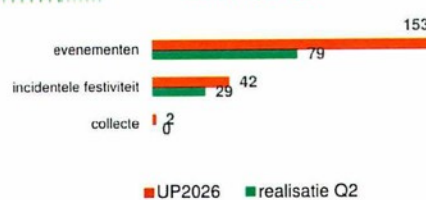
Meldingen

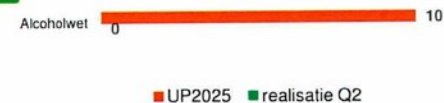
meldingen Omgevingswet

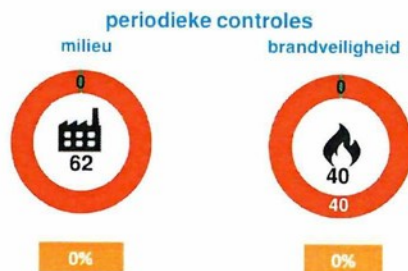
meldingen AV

meldingen bijzondere wetten

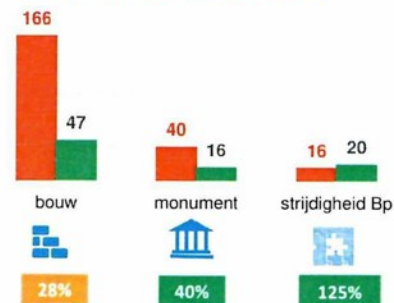

Toeziicht Omgevingswet

oplever- en ad hoc controles

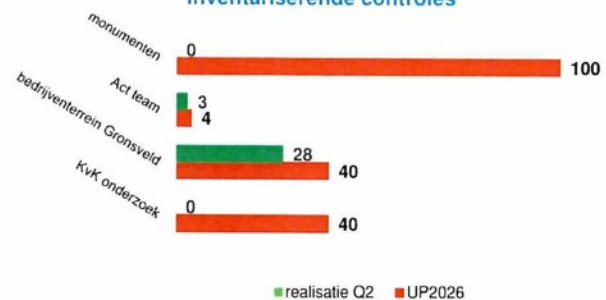
■ UP2026
■ Q2

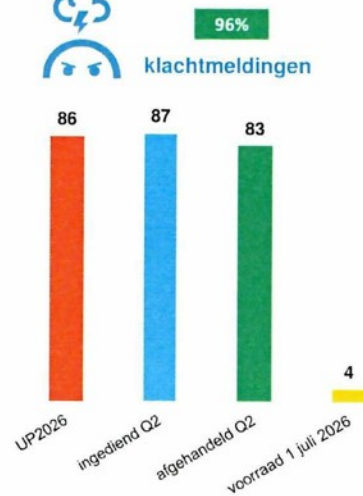
aantal woningen/appartementen gereed gemeld

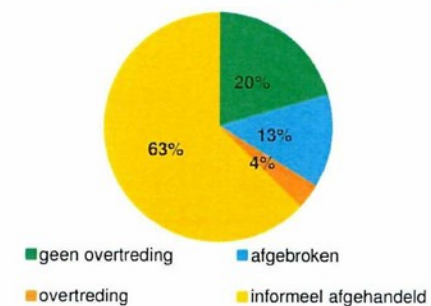
inventariserende controles

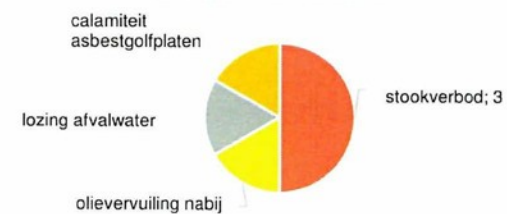
klachtmeldingen

resultaat klachtmeldingen

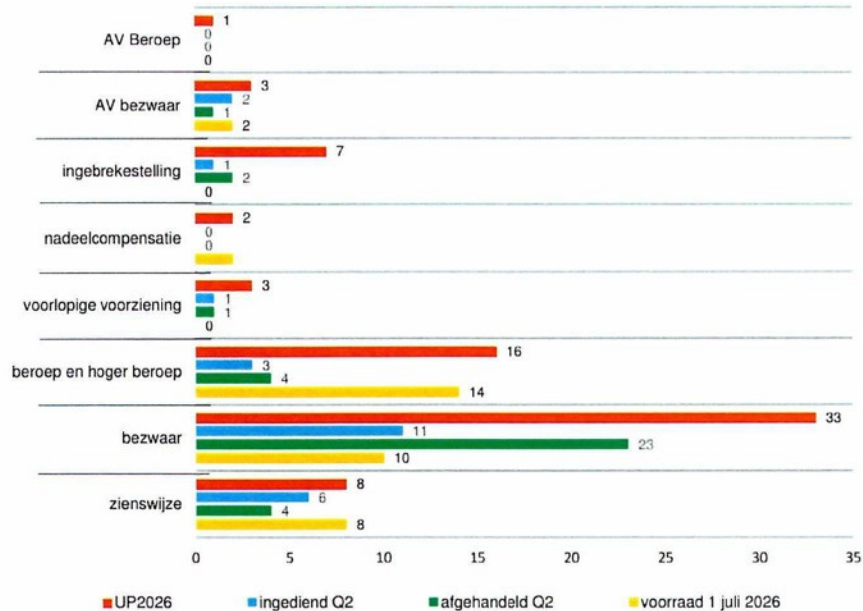

6 ongewone voorvallen

juridische procedures vergunningen

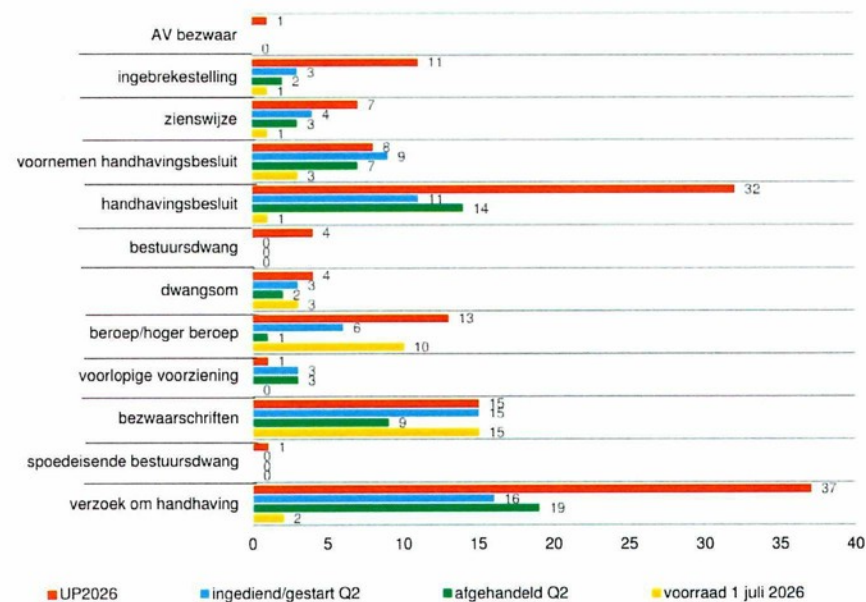
resultaat bezwaar

resultaat beroep

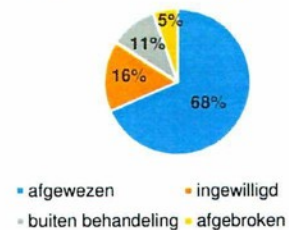
bestuursrechtelijke handhaving

resultaat ingebrekestelling

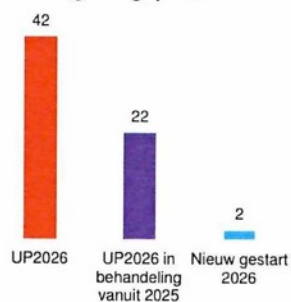

resultaat handhavingsverzoek

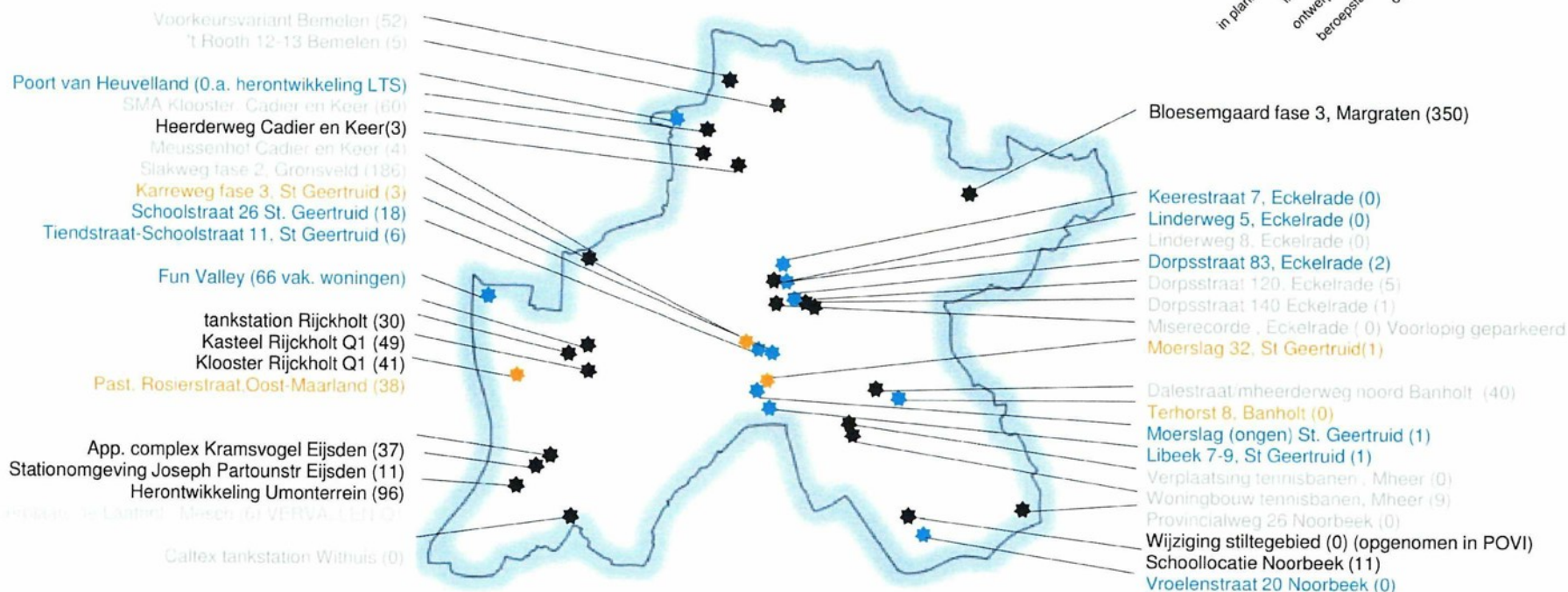
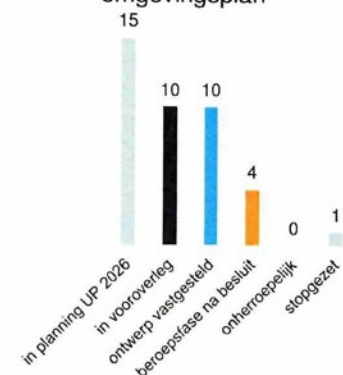
omgevingsplannen

Omgevingsplannen

fase behandeling omgevingsplan

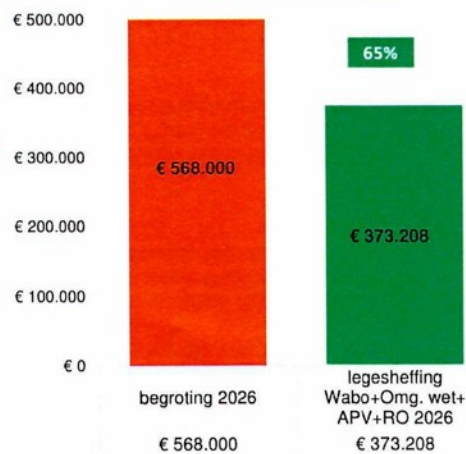

AANTAL WOINGEN IN DE OMGEVINGS-PLANNEN

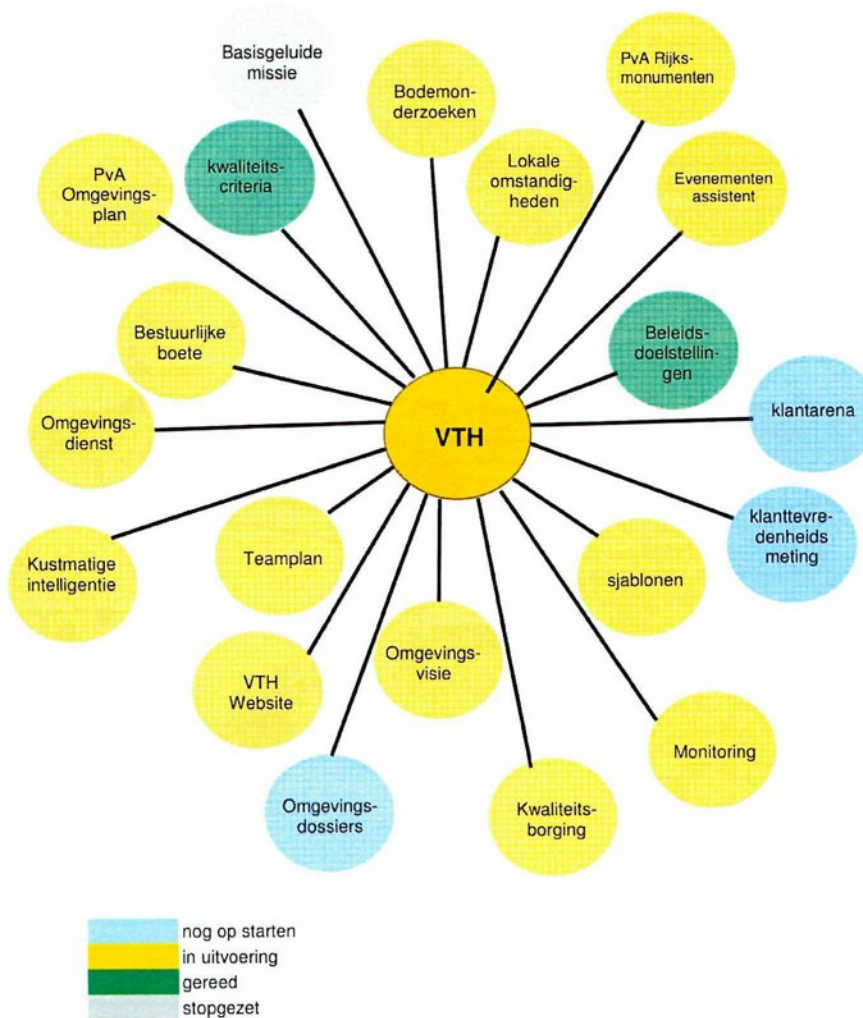

Legesheffing VVTH+ ten opzichte van begroting 2026

Overige projecten/zaken 2026

Kwartaalrapportage Q2 2026 VTH beschrijving Infographic

Zaak-docnr	Z/26/295528/1037445
Onderwerp	Jaarverslag de eerste helft van 2026 VTH managementsamenvatting Beschrijving/Toelichting Infographic
Datum document	15 juli 2026

Inleiding

Hieronder treft u een beschrijvende toelichting aan van de infographic over de uitgevoerde werkzaamheden gedurende de eerste helft van 2026 van het Team VTH (Vergunningen, Toezicht en Handhaving en Ruimtelijke Ordening, VTH) van de Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling en Bouwen. Tevens is een managementsamenvatting toegevoegd.

De infographic en beschrijvende toelichting zijn gecomprimeerd naar de hoofdzaken. Verder is per onderdeel aangegeven wat de conclusies zijn van de uitgevoerde werkzaamheden en wordt aangegeven welke (bijsturings-)maatregelen in de vorm van acties doorgevoerd worden. Dit is herkenbaar aan de kleurmarkeringen.

In deze kwartaalrapportage wordt met informatieve grafische illustraties weergegeven wat gerealiseerd is in de eerste helft van 2026 ten opzichte van het Uitvoeringsprogramma 2026 (UP2026), dat door het college is vastgesteld op 24 maart 2026.

Op de nieuwe zaken is het VTH-Beleidsplan 2025-2028, vastgesteld op 1 april de eerste helft van 2026, van toepassing.

Op zaken gestart vóór 1 januari 2024 is het "Integraal Omgevingsbeleidsplan VTH 2022," vastgesteld 23 november 2021 nog van toepassing.

De rapportage is ingedeeld op basis van de verschillende disciplines binnen VTH en de zaaktypen in het kader van het zaakgericht werken. De toelichting start aan de linkerzijde van de infographic pagina en loopt vervolgens naar rechts.

Managementsamenvatting

2026 is het derde jaar dat we werken met de nieuwe Omgevingswet. Zowel intern als extern is het nog steeds een uitdaging om de juiste weg te vinden in deze uitgebreide wet. Ook de Wet kwaliteitsborging (Wkb) begint langzaam haar plek te vinden. Echter het aantal nieuwbouwplannen blijft echter beperkt.

De speerpunten uit het UP2026 liggen in het verlengde van de doelstellingen en bijdragen uit het VTH-Beleidsplan en hadden betrekking op woningbouwopgave, toezicht op monumenten en uitwerken van de preventiestrategie, gericht op het bekend maken van regels en mogelijkheden van de Omgevingswet.

Op personeel vlak zijn op 1 juli 2026 alle openstaande vacatures in het team VTH ingevuld en is het team nu compleet. Daarnaast is de ingehuurd capaciteit teruggebracht door taken intern op te pakken. De bouwplantoetsing gebeurt van 1 januari 2026 intern en vanaf 1 juli 2026 ook de uitvoering van de Wabo-vergunningen. De ingehuurd capaciteit bestaat nog uit de toetsing constructieve gegevens, begeleiding omgevingsvisie en extra capaciteit toezicht en handhaving.

Een van de speerpunten in het op 1 april de eerste helft van 2026 vastgestelde nieuwe VTH-Beleidsplan is dan ook om de optimalisering van de preventiestrategie om middels onder andere voorlichting en een duidelijke, complete website, regels en mogelijkheden bekend te maken. Voor vragen kunnen initiatiefnemers gebruik maken van de directe VTH-telefoonlijn. Circa 20% van de vragen gaan over de Omgevingswet. De vragen (z.g. klantcontacten) worden, afhankelijk van de omvang van de vraag, afgehandeld binnen 2, 5 of 10 dagen. De KPI's, die voor 2026 zijn gesteld op 85% worden nog niet altijd gehaald en hebben extra aandacht.

Uit de gecumuleerde kwartaalcijfers is af te leiden dat de afhandeling van de meeste zaken volgens de planning van het UP2026 verloopt. Wat achterblijft is het aantal meldingen Wkb voor nieuwbouw. Tot 1 juli 2026 zijn 8 meldingen ingediend. Uit de benchmark van de VNG Monitor Omgevingswet en Wkb blijkt dat dit ook de tendens is bij gemeenten van vergelijkbare grootte. Zoals al is aangegeven is het aantal nieuwbouwplannen momenteel beperkt mogelijk als gevolg van de hoge bouwkosten en de instabiele wereldeconomische situatie.

Het aantal aangevraagde omgevingsvergunningen ligt iets achter op het UP2026. De aanvragen gaan veelal over kleine verbouwingen en dakkapellen die vaak voor het technische deel vergunningsvrij zijn.

De afhandeltermijn van de conceptverzoeken strijdig met het omgevingsplan (56 dagen) bereikt de geplande 60% uit het UP2026 nog niet. Dit ligt nu op 32%. Tendens is wel stijgend.

Het aantal klachtmeldingen en bezwaarschriften hebben op 1 juli 2026 al de geplande jaaraantallen bereikt. De afhandeling hiervan vergt veel capaciteit wat weer zijn gevolg heeft voor de uitvoering van de andere toezichtstaken. Zo zijn nog geen periodieke controles milieu en brandveiligheid uitgevoerd. Deze zijn gepland voor de tweede helft van 2026. Dit geldt ook voor de inventariserende controle bij de Rijksmonumenten. Dit zal parallel lopen aan de uitvoering het plan van aanpak optimalisering VTH-taken bij Rijksmonumenten.

Bij de juridische zaken is sprake van een evenwichtige verdeling over de verschillende typen zaken. Eruit springt het aantal bezwaarschriften bij de handhavingzaken. Hier is het geplande jaaraantal al bereikt.

In de eerste helft van 2026 zijn 4 omgevingsplannen in de beroepsfase na besluit (o.a. 42 woningen), bij 10 omgevingsplannen is het ontwerp vastgesteld (o.a. 28 woningen) en 10 plannen zijn in vooroverleg (o.a. 628 woningen).

Wat betreft de realisatie van woningen zijn in de conceptverzoeken 51 woningen positief afgehandeld. Er zijn voor 18 woningen vergunningen verleend en 24 woningen zijn gereed gemeld.

De in de begroting opgenomen legesinkomsten zijn in de eerste helft van 2026 voor 65% gehaald.

Voor de overige projecten vanuit het VTH-Beleidsplan 2025-2028 en het UP2026 zijn de meeste gestart. Nieuw is het projectplan aanpak optimalisering VTH-taken bij Rijksmonumenten. Het project kwaliteitscriteria is afgerond en het project basisemissiegeluid is wettelijk doorgeschoven naar 2027.

Nadere specificatie van de Infographic met de (belangrijkste) taken in de eerste helft van 2026.

Pagina 1 Infographic

Klantcontacten (cluster Dienstverlening)

De klantcontacten zijn vragen die telefonisch of per mail worden gesteld aan het team VTH.

Aantallen

In de eerste helft van 2026 zijn 1500 klantcontacten afgehandeld. Dit is 45% van het geplande aantal (3.300). De werkvoorraad op 1 juli 2026 is beperkt tot 24 klantcontacten.

Categorieën en KPI's

De klantvragen zijn ingedeeld in 3 categorieën (eenvoudig, specialistisch en complex/afpraak) met elk haar eigen KPI voor de afhandeltermijn van respectievelijk 2, 5 en 10 werkdagen. De KPI's voor de 3 categorieën bedragen op 1 juli 2026 respectievelijk op 81%, 85% en 76%. Bij categorie 1 en 3 wordt het streefpercentage van 85% niet bereikt. De lage score bij de complexe zaken heeft voornamelijk betrekking op het aanleveren van gedigitaliseerde dossier aan de Omgevingsdienst Zuid-Limburg.

Soort vragen

De meeste vragen gaan over de Omgevingswet (19%) en de inzage in vergunningen (7%). 36% van de inkomende telefoontjes zijn doorverbonden naar de behandelde ambtenaar en hebben betrekking op lopende zaken.

Conclusie:

Aantallen conform planning en KPI's worden niet allemaal gehaald. Er zijn veel telefoontjes die worden doorverbonden.

Actiepunt:

- *KPI verhogen door snellere afhandeling;*

Conceptverzoeken (cluster Ruimtelijke Ordening en cluster Vergunningen)

De conceptverzoeken zijn opgedeeld in twee soorten: Verzoeken in strijd met het omgevingsplan en verzoeken die niet strijdig zijn met het omgevingsplan.

Strijdigheid met het omgevingsplan

In de eerste helft van 2026 zijn 54 conceptverzoeken ingediend. Er zijn 65 conceptverzoeken afgehandeld. Een score van 62% ten opzichte van het geplande aantal in het UP2026 (105). Er zijn nog 57 openstaande zaken op 1 juli 2026 en dit is iets hoger dan de regulier werkvoorraad (42).

Resultaat conceptverzoeken strijdigheid met het omgevingsplan

Aan 74% van de plannen is medewerking verleend. 8% geen medewerking en 18% van de plannen zijn afgebroken omdat de initiatiefnemer het plan heeft ingetrokken of tijdens het proces een omgevingsvergunning is ingediend.

Overeenkomstig het omgevingsplan

In de eerste helft van 2026 zijn 32 conceptverzoeken afgehandeld en ook 32 nieuwe ingediend. Een score van 41% ten opzichte van het geplande aantal in het UP2026 (77). Er zijn 6 openstaande zaken op 1 juli 2026 en dit is lager dan de regulier werkvoorraad (20).

Resultaat conceptverzoeken overeenkomstig het omgevingsplan

Aan 50% van de plannen is medewerking verleend. 12% geen medewerking, 38% van de plannen zijn afgebroken omdat de initiatiefnemer het plan heeft ingetrokken of tijdens het proces een omgevingsvergunning is ingediend.

KPI - doorlooptijd

In het UP 2026 is de doorlooptijd gesteld op 56 dagen met een KPI van 60%. De conceptverzoeken overeenkomstig het omgevingsplan is deze KPI gehaald (81%). Bij de conceptverzoeken die strijdig zijn met het omgevingsplan is de KPI blijven steken op 32%. Dit heeft verschillende oorzaken en is deels gelegen in het feit dat er een groot aantal oudere zaken zijn blijven liggen omdat de omgevingsplannen voorrang hebben gekregen. Daarnaast vraagt de bestuurlijke afstemming veel extra tijd.

Woningbouw

Bij de afhandeling van de conceptverzoeken is onder andere medewerking verleend voor de realisatie van totaal 51 woningen c.q. appartementen.

Conclusie:

Aantallen conform planning. KPI behandeltermijn conceptverzoeken strijdig met het omgevingsplan wordt nog niet gehaald.

Actiepunt:

- KPI verhogen door snellere afhandeling;
- Het vastleggen van opschorting als gevolg van onvolledig verzoek of opschorting door initiatiefnemer.

Pagina 2 Infographic

Wabo- en Omgevingsvergunningen (cluster vergunningen)

Aantallen Wabo-vergunningen

In de eerste helft van 2026 zijn 3 vergunningen afgehandeld op basis van de oude wetgeving. Op 1 juli 2026 bestaat de werkvoorraad nog uit 7 zaken. Dit zijn voor ca. 50% uitgebreide procedures die een langere doorlooptijd (ca. 180 dagen) hebben en waarbij zienswijzen naar aanleiding van het ontwerp kunnen worden ingediend. Na 1 januari 2024 zijn er geen aanvragen meer ingediend i.v.m. de nieuwe wetgeving.

Aantallen Omgevingsvergunningen (Omgevingswet)

In de eerste helft van 2026 zijn 117 vergunningen Omgevingswet afgehandeld. In die periode zijn 145 nieuwe aanvragen ingediend. De werkvoorraad op 1 juli 2026 bedraagt 86 aanvragen.

Aantal meldingen Wkb

In de eerste helft van 2026 zijn 8 meldingen Wkb ingediend. Deze zijn alle 8 afgehandeld. Drie meldingen waren foutief ingediend.

KPI afhandeltermijn vergunningaanvragen

De afhandeltermijn van een reguliere vergunningaanvraag bedraagt 56 dagen. De KPI staat op dit moment op 81%. Gestreefd wordt om 95% te halen. Ten opzichte van de Wabo tijd (voor 2024) zijn er relatief veel termijnoverschrijdingen. De termijnoverschrijdingen zijn voornamelijk veroorzaakt door aanvullende advisering en onderzoeken, bestuurlijke afstemming, onvolledige of vertraagd aangeleverde informatie, samenloop met andere procedures en capaciteitsproblemen.

Woningbouw

In de afgehandelde vergunningen en meldingen Wkb is onder andere vergunning verleend voor de realisatie van totaal 18 woningen c.q. appartementen.

Behandeltermijn vergunningen, regulier, ontvankelijk en zonder verlening

Zoals hierboven is aangegeven bedraagt de doorlooptijd van de (reguliere) vergunningen 56 dagen. Deze termijn kan worden verlengd met 42 dagen. We hebben ons een gemiddelde doorlooptijd van 40 dagen als KPI gesteld voor aanvragen die geheel ontvankelijk zijn en niet zijn verlengd. Uit analyse blijkt dat de gemiddelde doorlooptijd van een ontvankelijke aanvraag, zonder dat de termijn is verlengd, 34 dagen bedraagt. Dit is conform de KPI vandaar dat deze op 100% staat.

Wabo- en Omgevingsplan activiteiten

Een vergunningaanvraag kan uit meerdere activiteiten bestaan, zoals bouwen, afwijken regels omgevingsplan, uitvoering werk, monumenten, sloop, kappen, realisatie uitrit en milieu. Wat opvalt is dat in de eerste helft van 2026 het aantal omgevingsplanactiviteiten al hoger is dan de jaarplanning. Een oorzaak hiervan is niet duidelijk te verklaren.

Vergunningen Algemene verordening en Bijzondere wetten (cluster Vergunningen)

Het aantal afgehandelde vergunningaanvragen en meldingen ingevolge de Algemene Verordening en de Bijzondere wetten komt vrij overeen met het UP 2026.

Bij de vergunningen bijzondere wetten zijn bij het onderdeel "Verkeersregelaars" geen besluiten meer vermeld omdat hiervoor geen besluitvorming meer noodzakelijk is in verband met de gewijzigde aanmeldingen.

Meldingen (cluster Vergunningen)

Meldingen Omgevingswet

Hier zijn een aantal afwijkingen ten opzichte van het UP2026.

Zo is er één melding "Wkb gereed" ingediend. Deze was echter niet van toepassing (foutief ingediend).

In de eerste helft van 2026 heeft aantal meldingen milieubelastende activiteit (mba) bodem (45) het geplande aantal uit het UP2026 (44) al bereikt.

Het aantal mba-milieu (6) blijft daarentegen ruim achter op de planning. Dit zijn een basistaken van de Omgevingsdienst (ODZL).

Het aantal overige meldingstypen is in overeenstemming met het UP2026.

Meldingen Algemene verordening (AV)

Het aantal meldingen is in overeenstemming met het UP2026.

Meldingen bijzondere wetten

Er zijn nog geen meldingen in het kader van de Alcoholwet afgehandeld.

Actiepunten:

- Voortvarende aanpak Wabo-vergunningen om te komen tot afhandeling in 2026;
- Termijnbewaking optimaliseren;
- Terugbrengen werkvoorraad omgevingsvergunningen.

Pagina 3 Infographic

Toezicht Wabo en Omgevingswet (cluster Toezicht & Handhaving)

Periodieke controles (milieu en brandveiligheid bij bedrijven c.q. gebouwen)

In de eerste helft van 2026 zijn nog geen periodieke milieucontroles van de thuistaken (62) en de periodieke controles brandveiligheid (40) uitgevoerd. Er is geen externe partij gevonden voor het uitvoeren van de milieucontroles. Daarom zal worden gestart om deze zelf te gaan uitvoeren in de tweede helft van 2026. Voor de controles met de brandweer zijn de afspraken voor de tweede helft van 2026 ingepland.

Oplevercontroles (n.a.v. verleende vergunningen)

In de eerste helft van 2026 zijn 47 oplevercontroles bouw, 16 oplevercontroles monumenten en 20 controle strijdigheid Omgevingsplan uitgevoerd. De jaarplanning UP2026 bedraagt respectievelijk 166, 40 en 16 controles. De bouwcontroles lopen achter op de planning. Dit is een gevolg van het hoge aantal klachtmeldingen dat is ingediend.

Woningbouw

Tijdens de oplevercontroles zijn 24 woningen/appartementen gereed gemeld.

Inventariserende controle (i.v.m. een actueel inrichtingenbestand)

- De inventariserende controles bij de Rijksmonumenten zal in de tweede helft van 2026 worden uitgevoerd in het kader van het plan van aanpak optimalisering VTH-taken Rijksmonumenten.
- In de eerste helft van 2026 heeft VTH deelgenomen aan 3 controledagen door het Act-team. Hierbij zijn controles in het kader van ondermijnende criminaliteit uitgevoerd waarbij assistentie is verleend aan het team OOV.
- Er heeft samen met het ACT-team een controle plaatsgevonden van het bedrijventerrein Gronsveld. Hierbij zijn 28 bedrijven gecontroleerd.
- De controles ten aanzien van het inrichtingenbestanden van de Kamer van Koophandel staat gepland voor de tweede helft van 2026. Voor 2027 zullen de inventariserende controle, zoals bij alle deelnemende gemeenten plaatsvinden door de Omgevingsdienst Zuid-Limburg.

Klachtmeldingen

In de eerste helft van 2026 zijn 83 klachten afgehandeld. Dit is 96% van het geplande aantal (86) in het UP2026. Er zijn 87 nieuwe klachten ingediend en de werkvoorraad op 1 juli 2026 bestaat uit 4 klachtmeldingen.

Resultaat klachtmeldingen

Bij slechts 4% van de afgehandelde klachten is daadwerkelijk sprake van een overtreding. De overige zaken zijn als volgt onder te verdelen:

- 20% is geen sprake van een overtreding.
- 63% van de gevallen is informeel afgehandeld. Dit zijn meestal herhaalde klachten waarbij het handhavingproces al in behandeling is.
- 13% is afgebroken door de indiener.

Ongewone voorvallen

In de eerste helft van 2026 zijn 6 ongewone voorvallen geweest:

- drie stookverboden i.v.m. schoorsteenbranden;
- olievervuiling bij de A2;
- Lozing van afvalwater in Cadier en Keer
- Calamiteit met asbestgolfplaten.

Conclusies:

- *Periodieke controles milieu en brandveiligheid en inventariserende Rijksmonumenten lopen achter;*
- *Oplevercontroles bouw lopen achter op de planning;*
- *Het aantal klachtmeldingen heeft de jaarplanning al bereikt.*

Actiepunt

- *Aanpak periodiek controles milieu en brandveiligheid*
- *Uitvoering inventariserende controle Rijksmonumenten*
- *Aanpak achterstand in de oplevercontroles.*

Pagina 4 Infographic

Juridische procedures

Juridische procedures vergunningen (cluster Vergunningen)

In de eerste helft van 2026 zijn er enkele afwijkingen ten opzichte van de planning:

- De werkvoorraden zienswijzen is erg hoog, dit is een gevolg van het aantal zienswijzen bij een tweetal zaken (Meschermolen en Landgoed Keerderberg).

Bestuurlijke handhaving (cluster Toezicht en Handhaving)

In de eerste helft van 2026 zijn er enkele afwijkingen ten opzichte van de planning:

- Het aantal ingediende ingebrekestellingen is lager dan de planning
- Het aantal nieuwe zaken waarbij een voornemen tot handhaving wordt gestuurd ligt hoger dan de planning;
- Het aantal ingediende en in voorraad zijnde bezwaarschriften heeft de jaarplanning al bereikt.

Resultaten juridische zaken (totaal vergunningen en handhavingszaken)

Bezwaarzaken

Het resultaat van de bezwaarzaken is dat 12% gegrond is geweest, 55% is ongegrond, 6% van de zaken zijn niet ontvankelijk en 27% is ingetrokken.

Beroepszaken

Het resultaat van de beroepszaken is dat 20% gegrond is geweest, 60% van de zaken zijn niet ontvankelijk en 20% is ingetrokken.

Ingebrekestellingen

Het resultaat van de bezwaarzaken is dat 25% gegrond is geweest, 50% is ongegrond en 25% van de zaken zijn niet ontvankelijk.

Handhavingsverzoeken

Het resultaat van de bezwaarzaken is dat 16% is ingewilligd, 68% is afgewezen, 11% van de zaken zijn buiten behandeling gesteld en 5% is afgebroken.

Conclusies:

- Door de extra capaciteit zijn de werkvoorraden beheersbaar;
- Het aantal ingebrekestellingen is lager dan voorgaande jaren;
- De verdeling van afgehandelde en in voorraad is in evenwicht verdeeld over de verschillende zaaktypen.

Pagina 5 Infographic

Omgevingsplannen (cluster Ruimtelijke Ordening)

2026 is gestart met 22 plannen uit 2025. In de eerste helft van 2026 zijn hier 2 nieuwe plannen bijgekomen.

In de eerste helft van 2026 zijn 10 plannen in ontwerp vastgesteld, zijn 4 plannen in de fase van hoger beroep. 10 plannen bevinden zich in de vooroverlegfase.

Woningbouwlocaties

In het kader van het woningbouwprogramma is VTH betrokken bij de ontwikkeling van de woningbouwlocaties en de locaties voor tijdelijke woningbouw die worden geïnitieerd door het team Wonen. VTH dient hiervoor de omgevingsplannen op te stellen.

In het UP2026 zijn 15 woningbouwlocaties opgenomen in de planning.

Aantal woningen in de omgevingsplannen

In planning UP2026: 15 plannen: 362 woningen;
In vooroverleg: 10 plannen: 628 woningen;

In ontwerp vastgesteld:	10 plannen:	28 woningen;
Beroepsfase na besluit:	4 plannen:	42 woningen;
Onherroepelijk:	0 plannen:	0 woningen.
Totaal:		1060 woningen

Pagina 6 Infographic

Legesheffing VTH ten opzichte van begroting de eerste helft van 2026

In de begroting is € 568.000 opgenomen als legesinkomsten voor de Wabo, Omgevingswet, AV- en RO-zaken.

In de eerste helft van 2026 is voor € 373.208 aan leges geheven. Dit is 65% van het geplande.

Overige projecten/zaken de eerste helft van 2026

In de eerste helft van 2026 worden verschillende zaken en projecten uitgevoerd die niet direct in de vorm van meetbare gegevens kunnen worden weergegeven. Deze projecten en zaken komen voort uit het VTH-Beleidsplan 2025-2028 en het UP2026.

Basisgeluidemissie

Ingevolge artikel 3.27 van het Besluit kwaliteit Leefomgeving (Bkl) dient de geluidsemissie van gemeentewegen te worden vastgelegd in het Geluidsregister. In 2024 lag de grens bij 1.000 voertuigen per etmaal. Eind 2025 is dit opgerekt naar 2.500 voertuigen per etmaal.

Relevante gegevens over geluid moeten beschikbaar zijn om regels over geluid toe te passen. Geluidbrongegevens van een weg zijn bijvoorbeeld nodig om het geluid op nieuw te bouwen woningen in het geluidaandachtsgebied te kunnen beoordelen. Het geluidregister moet deze gegevens bevatten. De gegevens in het geluidregister zijn voor iedereen toegankelijk om in te zien. Er is een traject gestart om dit gezamenlijk met meerdere Limburgse gemeenten uit te voeren in 2027.

Bodemonderzoeken

Om een overzicht te hebben van de locatie waar bodemonderzoek is uitgevoerd en de kwaliteit van de bodem worden de onderzoeken en bijbehorende resultaten verwerkt in het bodeminformatiesysteem Nazca. De afgelopen jaren is een achterstand ontstaan in de verwerking van de gegevens. Het gaat om ongeveer 320 onderzoeken. Daarom is het noodzakelijk dat een inhaalslag wordt uitgevoerd. De invoer zal moeten plaatsvinden volgens protocol 'Invoerprotocol Nazca E-M' van gemeente Eijsden-Margraten. De kosten voor de jaarlijkse uitvoering zijn in de begroting vastgelegd.

Vanaf 1 juli 2025 is het wettelijk verplicht om de bodemgegevens aan te leveren aan de Landelijke Voorziening BRO (Basisregistratie Ondergrond). Hiervoor moeten de gegevens voldoen aan de BRO-status. Dit zal gecontroleerd moeten worden.

In de eerste helft van 2026 is een gespecialiseerd bureau ingeschakeld om de gegevens in te voeren in Nazca. De daadwerkelijke uitvoering start in de tweede helft van 2026.

Lokale Omstandigheden

Onder de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) toetst een onafhankelijke kwaliteitsborger de bouwplannen. De kwaliteitsborger moet actief nagaan of er bijzondere lokale omstandigheden zijn en er rekening mee houden. Het gaat om risico's die te maken hebben met de bouwtechnische regels van hoofdstuk 4 en 5 van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl).

In 2025 is een inventarisatie uitgevoerd welke de lokale omstandigheden binnen de gemeente zijn waar de kwaliteitsborger rekening moet houden. Het zijn de aanwezig onderaardse mergelgangen rondom Bemelen en Cadier en Keer. Bij de Provincie Limburg zijn eind 2025 de kaarten met de gangen opgevraagd. Deze hebben we inmiddels ontvangen. De ander BLO is het bouwen in hellinggebieden waarbij rekening moet worden gehouden met funderingen en keerwanden.

In de eerste helft van 2026 is een aanvulling van het VTH-Beleidsplan 2025-2028 voor de BLO's in concept gereedgekomen. De definitieve vaststelling volgt in de tweede helft van 2026.

Evenementenassistent

Voor het aanvragen van een vergunning van een evenement dient de aanvrager gebruik te maken

van een digitaal hulpmiddel "het Eventloket". Dit hulpmiddel is ontwikkeld door de gemeenten die onderdeel uitmaken van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. De Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Coördineert dit proces. Begin 2026 is de nieuwe versie geïmplementeerd. In de tweede helft van 2026 zal een koppeling met RX-Mission (de VTH-zaakapplicatie) worden gemaakt wat mogelijk een efficiëntiewinst zal opleveren.

Beleidsdoelstellingen

In het VTH-Beleidsplan 2025-2028 zijn beleidsdoelstellingen opgenomen. Deze doelstellingen zijn de rode draad bij de activiteiten van het team en dienen ook te worden gemonitord. Jaarlijks dient geëvalueerd te worden wat de bijdrage van het team is geweest om de gestelde doelen te bereiken.

Bij de vaststelling van het jaarverslag 2025 op 5 mei 2026 is een evaluatie van de beleidsdoelstellingen uitgevoerd en hieruit is gebleken dat een aanpassing niet noodzakelijk is. Dit is een jaarlijks terugkerende activiteit en zal dan ook niet meer verder als overig project worden opgenomen.

Klantarena

In het kader van de dienstverlening zal een klantarena worden georganiseerd. Dit is een interactieve, kwalitatieve onderzoeksmethode waarbij een organisatie direct in gesprek gaat met een groep klanten om diepgaand inzicht te krijgen in hun behoeften, ervaringen en wensen. De voordelen van deze methode zijn:

- Medewerkers horen de feedback uit de eerste hand, wat vaak meer indruk maakt dan een schriftelijk rapport of enquête.
- Het helpt de organisatie om producten of diensten beter af te stemmen op de werkelijke klantvraag.
- Zowel klanten als medewerkers voelen zich meer betrokken bij het verbeterproces van de organisatie.

Aan de hand van de resultaten kan de dienstverlening worden geoptimaliseerd. De klantarena staat gepland voor de tweede helft van 2026.

Klanttevredenheidsmeting

Enkele jaren geleden heeft VTH een doorlopende klanttevredenheidsmeting uitgevoerd door de aanvragers een link te sturen om een enquête in te vullen. Hierop kwam zeer weinig reactie. Deze meting is daarom gestopt. In 2026 zal een nieuwe klanttevredenheidsmeting worden uitgevoerd. De wijze waarop dit zal plaatsvinden moet nog nader worden bepaald.

Vanuit de organisatie zijn nog geen duidelijke normen/stappen bekend gemaakt hoe dit klanttevredenheidsonderzoek zal worden uitgevoerd.

Sjablonen

Voor de verschillende zaken en acties wordt gebruik gemaakt van sjablonen in het zaaksysteem RX-Mission. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 is gebruik gemaakt van landelijk beschikbare sjablonen. Na twee jaar Omgevingswet is het tijd de sjablonen aan te passen, te optimaliseren en de couleur locale van de gemeente toe te voegen.

In de eerste helft van 2026 zijn diverse sjablonen aangepast. Dit is een voortdurend proces en heeft blijvend de aandacht.

Monitoring

Om zicht te houden op de werkvoorraden, het functioneren van de processen, de naleving van de KPI's en de hiervoor benodigde capaciteit is het noodzakelijk dat de activiteiten binnen het team worden gemonitord. Dit geheel resulteert weer in bestuurs- en sturingsinformatie. Per kwartaal wordt daarom in een infographic een overzicht gemaakt naar de stand van zaken in de uitvoering. De kwartaalrapportages zijn ter kennisname aan het college. De halfjaarlijkse rapportage van juli wordt ter kennisname doorgestuurd naar de raad met een raadsinformatiebrief.

Daarnaast worden ook gegevens aangeleverd voor de monitor wonen. Hieromtrent zijn verschillende ontwikkelingen gaande zoals de landelijke monitor JUNO die met RX Mission gekoppeld kan worden om zo efficiënter te kunnen werken. In de tweede helft van 2026 zal dit nader worden uitgewerkt samen met het team Wonen en team informatiemanagement

Kwaliteitsborging

In het VTH-beleidsplan 2025-2028 is opgenomen dat de kwaliteit van de uitvoering en handhaving van de Omgevingswet dient te worden beoordeeld in het licht van de gestelde doelen in de uitvoerings- en handhavingsstrategie. Dit heeft in ieder geval betrekking op de dienstverlening, de uitvoeringskwaliteit en de financiën. Dit geheel resulteert weer in bestuurs- en sturingsinformatie. In dit kader dient een kwaliteitszorgsysteem te worden ontwikkeld en in stand te worden gehouden ten aanzien van de processen.

Sinds enkele jaren vindt er een kwaliteitscontrole plaats van de gegevens in RX Mission zodat hierin de juiste data is opgenomen. Verder vindt er afstemming plaats over de processen en worden de processen beschreven in het programma "Engage".

Omgevingsvisie

In het kader van de Omgevingswet dient elke gemeente een Omgevingsvisie vast te stellen. In 2021 is door de gemeenteraad een bouwstenennotitie vastgesteld in lijn50 verband. In de eerste helft van 2026 is de Omgevingsvisie in ontwerp vastgesteld en ter inzage gelegd. Hierop zijn verschillende zienswijzen ingediend. Na verwerking hiervan zal de Omgevingsvisie eind 2026 ter vaststelling worden aangeboden aan de raad, gelijktijdig met de Lijn50-gemeenten Vaals en Gulpen-Wittem.

Omgevingsdossiers

In het zaakstelsel RX-Mission worden de zaakgegevens per locatie opgeslagen in een omgevingsdossier. Vanuit deze dossiers kunnen controlebezoeken worden uitgevoerd. Om de periodieke controles te kunnen plannen dienen dubbele omgevingsdossiers te worden samengevoegd.

Momenteel is de leverancier Visma bezig om het systeem van omgevingsdossiers aan te passen.

Zodra dit gereed is kan het project van samenvoegen worden opgepakt.

In de eerste helft van 2026 zijn hierover nog geen berichten kenbaar gemaakt.

Website

In het kader van het dienstverleningstraject en uitwerking van de preventiestrategie uit het VTH-beleidsplan dient de website over de Omgevingswet te worden geoptimaliseerd. Indieningsvereisten vastgelegd in het Uitvoeringskader van het VTH-beleidsplan dienen te worden vertaald naar de website. Ook het opstellen van een FAQ met betrekking tot het landelijk Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) is een van de zaken om de dienstverlening te optimaliseren.

Dit is een continue proces waarvoor binnen het team medewerkers bevoegd zijn aanpassingen uit te voeren als die noodzakelijk zijn.

Teamplan

In 2026 zal een teamplan worden opgesteld voor het team Bouwen. Dit plan opgesteld door en voor de medewerkers, als een routekaart om gezamenlijk succes te behalen, knelpunten aan te pakken en af te stemmen op bedrijfsdoelen, wat leidt tot meer grip, eigenaarschap en resultaat. Hierbij worden aspecten meegenomen, zoals de gestelde doelen, resultaten, verwachte ontwikkelingen en de verschillende aandachtsgebieden.

Kunstmatige intelligentie (AI)

De ontwikkelingen op het gebied van AI gaan niet voorbij aan de taken op het gebied van VTH.

Hierbij kan gedacht worden aan de ontwikkeling van dashboards alsook de toegankelijkheid van de Omgevingswet. In de loop van 2025 hebben we de VTH-tool van het bedrijf Struck geïntroduceerd.

Met deze AI-assistent die toegang heeft tot de bibliotheek met bouw wet- en regelgeving in Nederland en de Europese Unie, wordt binnen enkele minuten antwoord gegeven op diverse vragen rondom bouwen. Doordat alleen gebruik wordt gemaakt van geverifieerde bronnen worden fouten zoals bij ChatGPT voorkomen en blijven de gegevens beschermd. Samen met onze collega's van informatiemanagement blijven wij de ontwikkelingen op dit gebied op de voet volgen.

In de eerste helft van 2026 is ook de applicatie "Omgevingschat", die door veel gemeenten in het noorden van het land wordt gebruikt, in dit kader getest. Hierbij werken we samen met collega-gemeenten om ervaring over het gebruik van de AI-tools met elkaar te delen.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 zijn een groot deel milieubelastende activiteiten (voorheen milieu-inrichtingen) onder de basistaken komen te vallen, hetgeen betekent dat de ODZL de vergunning-, melding- en toezichttaken bij deze locaties dient uit te voeren. Om deze taak te kunnen uitvoeren hebben zij van de gemeente de oorspronkelijke vergunningen en meldingen nodig. Als gevolg hiervan moeten in 2026 ongeveer 80 milieudossiers worden gescand.

Daarnaast zijn de taken rondom de P&C cyclus, het voorbereiden van vergaderingen Algemeen Bestuur, account overleggen en ad hoc-overleggen wekelijks aan de orde.

Bestuurlijke boete

Als instrumentarium voor de handhaving geeft de wet de mogelijkheid tot het opleggen van een bestuurlijke boete. In de landelijke handhavingsstrategie Omgevingswet (LHSO) is de inzet van die bestuurlijke boete opgenomen. In het VTH-Beleidsplan 2026-2028 is vastgelegd dat de gemeente de LHSO toepast. Dit betekent dat de mogelijkheid om dit instrument in te zetten moet worden onderzocht. Hierbij zal onderzocht worden wie, wanneer en hoe de bestuurlijke boete kan worden ingezet en wat dit betekent voor de benodigde capaciteit. In 2025 is het onderzoek gestart. In de loop van 2026 wordt de eindrapportage verwacht.

In de eerste helft van 2026 is contact geweest met de buurgemeente of zij gebruik maken van dit instrument op het gebied van monumenten. Hierbij blijkt dat dit vrijwel niet wordt toegepast.

Plan van aanpak omgevingsplan

Uiterlijk 1 januari 2032 dient elke gemeente te beschikken over een omgevingsplan. Dit betekent dat o.a. alle bestemmingsplannen, ruimtelijke verordeningen en de Bruidsschat dienen te zijn verwerkt in één gemeentelijk omgevingsplan. Begin 2026 wordt het tijdpad voor het opstellen van het omgevingsplan vastgesteld.

In de loop van 2026 zal een eerste opzet voor het omgevingsplan worden opgesteld. Het gaat dan om de regels rondom bouwen en aanleggen, het planologische gebruik, geluid, geur en spuitzones. Voor de specialistische milieuzaken zal de samenwerking worden gezocht met de Omgevingsdienst Zuid-Limburg. Zodoende wordt ook voorkomen dat er regionaal gezien te grote verschillen ontstaan en ontstaat er een uniforme aanpak met de omliggende gemeenten.

Kwaliteitscriteria 3.0

Sinds 1 januari 2025 zijn de nieuwe Kwaliteitscriteria 3.0 van kracht. Dit zijn de vernieuwde, landelijke normen voor Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) in het fysieke domein, die de uitvoering van de [Omgevingswet](#) moeten waarborgen.

In de *Verordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht*, vastgesteld 12 december 2023 en het VTH-Beleidsplan 2025-2028, vastgesteld 1 april 2025, is vastgelegd dat we ons conformeren aan deze criteria. De criteria zijn opgedeeld in vier delen: een inleiding, criteria voor de kritieke massa, procescriteria voor de uitvoering en gedetailleerde competentieprofielen voor medewerkers, bedoeld voor uniforme, kwalitatief goede dienstverlening door overheden.

Bij het jaarverslag 2025 is een bijlage gevoegd waarin is aangegeven in hoeverre de gemeente voldoet aan deze kwaliteitscriteria. Er zijn dus meerdere deskundigheidgebieden (vergunningverlening, toezicht, bouwfysica en cultuurhistorie) waarop Eijsden-Margraten zelfstandig niet voldoet aan de kwaliteitscriteria voor de kritieke massa. Dit is voornamelijk een gevolg van het jonge team dat momenteel de werkzaamheden en taken uitvoert waar ervaring en kennis nog niet helemaal aanwezig zijn.

Eind 2026 zal een nieuwe toetsing worden uitgevoerd om te kijken hoe we er dan voor staan.

VTH-taken Rijksmonumenten

In het kader van het Interbestuurlijk Toezicht is door de Provincie geconstateerd dat de afhandeling van de VTH-taken rondom Monumenten niet geheel volgens de wettelijke richtlijnen verloopt.

Verzocht is een plan van aanpak op te stellen om dit weer goed op de rails te krijgen.

Dit PvA is in concept opgesteld en afgestemd met de Provincie. In de tweede helft van 2026 zal dit worden uitgevoerd. Hierover zal nog nader informatie worden opgesteld.

